

Problema săptămânii 175

Fie n un număr natural nenul și

$$A_n = \{(x, y) \mid c.m.m.d.c.\{x, y\} = 1, 0 < x, y \leq n, x + y > n\}.$$

Calculați suma tuturor fracțiilor de forma $\frac{1}{xy}$ cu $(x, y) \in A_n$.

Revista KöMaL

Soluție: Vom demonstra prin inducție după $n \geq 1$ că suma fracțiilor de forma $\frac{1}{xy}$ cu $(x, y) \in A_n$ este 1.

Deoarece $A_1 = \{(1, 2), (2, 1)\}$, pentru $n = 1$ obținem suma $\frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 1} = 1$.

Presupunem că, pentru un $n \geq 1$ fixat, suma fracțiilor de forma $\frac{1}{xy}$ cu $(x, y) \in A_n$ este 1 și arătăm că suma fracțiilor de forma $\frac{1}{xy}$ cu $(x, y) \in A_{n+1}$ este tot 1.

Comparăm mulțimile A_n și A_{n+1} . Constatăm că

$$A_n \setminus A_{n+1} = \{(x, y) \mid c.m.m.d.c.\{x, y\} = 1, 0 < x, y \leq n, x + y = n + 1\} = \{(x, n + 1 - x) \mid 1 \leq x \leq n, c.m.m.d.c.(x, n + 1) = 1\} \text{ și că}$$

$$A_{n+1} \setminus A_n = \{(x, n + 1) \mid c.m.m.d.c.\{x, n + 1\} = 1, 0 < x \leq n\} \cup \{(n + 1, x) \mid c.m.m.d.c.\{x, n + 1\} = 1, 0 < x \leq n\}.$$

Trebuie, aşadar, să verificăm că suma fracțiilor de forma $\frac{1}{xy}$ cu $(x, y) \in A_n \setminus A_{n+1}$ este egală cu suma fracțiilor de forma $\frac{1}{xy}$ cu $(x, y) \in A_{n+1} \setminus A_n$, adică

$$\sum \frac{1}{x(n + 1 - x)} = 2 \sum \frac{1}{x(n + 1)},$$

unde ambele sume de mai sus se fac după $1 \leq x \leq n$, cu $c.m.m.d.c.\{x, n + 1\} = 1$.

Dar egalitatea de mai sus revine la $\sum \frac{n + 1}{x(n + 1 - x)} = 2 \sum \frac{1}{x}$, adică la

$$\sum \frac{1}{x} + \sum \frac{1}{n + 1 - x} = 2 \sum \frac{1}{x}, \text{ ceea ce este evident deoarece}$$

$$c.m.m.d.c.\{x, n + 1\} = 1 \Leftrightarrow c.m.m.d.c.\{n + 1 - x, n + 1\} = 1.$$

Problem of the week no. 175

Let n be a positive integer. Consider the set

$$A_n = \{(x, y) \mid g.c.d.\{x, y\} = 1, 0 < x, y \leq n, x + y > n\}.$$

Compute the sum of all the fractions $\frac{1}{xy}$ with $(x, y) \in A_n$.

KöMaL

Click here for the official solution.